

Witte Donderdag

“Ik ben de ware wijnstok”

“Ik ben het levend brood”

voorganger: ds. Sietske van der Hoek
organist: George Germans

Witte donderdag, Goede Vrijdag en Stille Zaterdag verdiepen wij ons in enkele “Ik ben” woorden uitgesproken door Jezus in het evangelie naar Johannes. Vanavond: *Ik ben* de ware wijnstok. *Ik ben* het levend brood.

Welkom

Bemoediging en groet

voorganger: Onze hulp is de naam van de Levende God

allen: *die hemel en aarde gemaakt heeft*

voorganger: Die trouw blijft tot in eeuwigheid

allen: *en die niet loslaat wat zijn handen begonnen zijn*

voorganger: genade en vrede van God die ons liefheeft

en van Jezus Christus onze Heer

allen: *Amen*

We zingen als intochtlied: *Alles wat over ons geschreven is* Lied 556

- 1 Alles wat over ons geschreven is
gaat Gij volbrengen deze laatste dagen
alle geboden worden thans voldragen
alle beproeving van de wildernis
- 2 Gods schepping die voor ons gesloten bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten
die zoon van David zijt en man van smarten
koning der Joden die de dood verdreef
- 4 Gij onderhoudt de vlam van ons bestaan
aan U, o Heer, ontleent het brood zijn leven
ons is een lofzang in de mond gegeven
sinds Gij de weg van 't offer zijt gegaan.

Gebed

■ Eerste lezing: *Lucas 22*

Het feest van het Ongedesemde brood, dat Pesach genoemd wordt, was bijna aangebroken. De hogepriesters en de schriftgeleerden wilden Hem uit de weg ruimen en zochten naar een goede gelegenheid, want ze waren bang voor de reactie van het volk. Toen nam Satan bezit van Judas,

bijgenaamd Iskariot, een van de twaalf. Hij ging naar de hogepriesters en tempelwachters en besprak met hen hoe hij Jezus aan hen zou kunnen uitleveren. Ze waren opgetogen en spraken af dat ze hem daarvoor geld zouden geven. Judas nam hun aanbod aan en zocht een gunstige gelegenheid om Jezus aan hen uit te leveren, zonder dat het volk het zou merken.

We zingen: *Jezus om uw lijden groot*

Lied 558

- 1 Jezus om uw lijden groot
om uw leven en uw dood
die volbrengen 't recht van God
Kyrie eleison
- 2 Heer, om uw zachtmoedigheid
vorst die op een ezel rijdt
en om Sions onwil schreit
Kyrie eleison
- 4 Om het brood, Heer, dat Gij breekt
om de beker die Gij reikt
om de woorden die Gij spreekt
Kyrie eleison
- 5 Here, om uw bloedig zweet
als G'alleen de wijnpers treedt
om de kelk vol bitter leed
Kyrie eleison

■ **Tweede lezing:** *Lucas 22*

De dag van het Ongedesemde brood, waarop het pesachlam geslacht moest worden, brak aan. Jezus stuurde Petrus en Johannes op pad met de woorden: 'Ga voor ons het pesachmaal bereiden, zodat we het kunnen eten.' Ze vroegen hem: 'Waar wilt U dat we het bereiden?' Hij antwoordde: 'Let op, wanneer jullie de stad in gegaan zijn, zal jullie een man tegemoetkomen die een kruik water draagt. Volg hem naar het huis waar hij binnengaat, en zeg tegen de heer van dat huis: "De meester vraagt u: 'Waar is het gastenvertrek waar Ik met mijn leerlingen het pesachmaal kan eten?'" Hij zal jullie een grote bovenzaal wijzen die al is ingericht; maak het daar klaar.' Ze gingen op weg, en alles gebeurde zoals Hij gezegd had, en ze bereidden het pesachmaal.

Viering van de maaltijd van de Heer

We zingen als tafellied: *Ik ben de wijnstok*

Lied 656

1 Ik ben de wijn-stok,
mijn Va-der de wijn-gaar-de-nier.
Gij zijt de ran-ken,
dus blijf in mij, ik blijf in u –
dan vindt Hij vruch-ten hier.
Zing voor de Va - der,
de wijn-gaar-de - nier,
dus blijf in Mij, Ik blijf in u –
dan vindt Hij vruch-ten hier.

- 3 Laat dan mijn woorden uw waarheid en uw leven zijn
blijf in mijn liefde, zoals Ik in de Vader blijf
Gij zult vol vreugde zijn.
Bid om de Geest, om het brood en de wijn,
en al wat gij de Vader vraagt, zal u gegeven zijn.

■ Inzettingswoorden

Toen het tijd was, ging Hij samen met de apostelen aanliggen voor de maaltijd. Hij zei tegen hen: ‘Ik heb er hevig naar verlangd dit pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt. Want Ik zeg jullie: Ik zal geen pesachmaal meer eten totdat het zijn vervulling heeft gekregen in het koninkrijk van God.’ Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en zei: ‘Neem deze beker en geef hem aan elkaar door. Want Ik zeg jullie: vanaf nu zal Ik niet meer drinken van de vrucht van de wijnstok tot het koninkrijk van God gekomen is.’ En Hij nam een brood, sprak het dankgebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: ‘Dit is mijn lichaam, dat voor jullie gegeven wordt. Doe dit, telkens opnieuw, om Mij te gedenken.’ Zo nam Hij na de maaltijd ook de beker, en zei: ‘Deze beker, die voor jullie wordt uitgegoten, is het nieuwe verbond, dat door mijn bloed gesloten wordt.’

Nodiging

Vredegroet

Onze Vader

Viering

Dankzegging

We zingen: *U kennen, uit en tot u leven*

Lied 653

- 1 U kennen uit en tot U leven,
Verborgene die bij ons zijt,
zolang ons ‘t aanzijn is gegeven,
de aarde en haar aardse tijd,
o Christus, die voor ons begin
en einde zijt der wereld zin!
- 2 Gij zijt het brood van God gegeven
de spijs van de eeuwigheid
Gij zijt genoeg om van te leven
voor iedereen en voor altijd
Gij voedt ons nog, o hemels brood
met leven midden in de dood.

5 Gij zijt de wijnstok van het leven
in duizend ranken uitgebreid
het leven, ons in u gegeven
draagt goede vruchten op zijn tijd
Laat ons uw ranken zijn voorgoed
doorstroom ons met uw hartenbloed

7 O Christus, ons van God gegeven,
Gij tot in alle eeuwigheid
de weg, de waarheid en het leven,
Gij zijt de zin van alle tijd
Vervul van dit geheimenis
uw kerk die in de wereld is.

■ **Derde lezing:** *Lucas 22*

Maar weet wel dat degene die Mij zal uitleveren samen met Mij aan deze tafel aanligt. Want de Mensenzoon moet heengaan zoals het voor Hem bepaald is, maar wee de mens die Hem zal uitleveren.’ Ze vroegen zich onder elkaar af wie van hen zoiets zou kunnen doen.

Stilte

Hij vertrok en ging volgens zijn gewoonte naar de Olijfberg. De leerlingen volgden Hem. Toen Hij daar was aangekomen, zei Hij tegen hen: ‘Bid dat jullie niet in beproeving komen.’ En Hij liep bij hen weg, tot ongeveer een steenworp ver, en knielde daarna neer om te bidden. Hij bad: ‘Vader, als U het wilt, neem dan deze beker van Mij weg. Maar laat niet wat Ik wil, maar wat U wilt gebeuren.’ Uit de hemel verscheen Hem een engel om Hem kracht te geven. Hij werd overvallen door doodsangst en bad nog vuriger; zijn zweet viel in grote druppels als bloed op de grond. Toen Hij na zijn gebed opstond en terugliep naar de leerlingen, zag Hij dat ze van verdriet in slaap waren gevallen, en Hij zei tegen hen: ‘Waarom slapen jullie? Sta op en bid dat jullie niet in beproeving komen.’

Overweging

We zingen: *Wees stil en weet ik ben uw God*

2 Ik ben het die u helen zal (3x)

3 Op u vertrouw ik, goede God (3x)

■ **Vierde lezing:** *Lucas 22*

Terwijl Hij nog sprak, kwam er opeens een horde mensen aan. Voorop liep de man die Judas heette, een van de twaalf; hij ging naar Jezus toe om Hem te kussen. Maar Jezus zei tegen hem: ‘Judas, lever je de Mensenzoon uit met een kus?’ Toen degenen die bij Hem stonden zagen wat er ging gebeuren, vroegen ze: ‘Heer, zullen we er met het zwaard op los slaan?’ En een van hen haalde uit naar de dienaar van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af. Maar Jezus zei: ‘Houd daarmee op!’ Hij raakte het oor aan en genas de man. Tegen de hogepriesters en tempelwachters en de oudsten van het volk die op Hem afgekomen waren, zei Hij: ‘U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken om Mij te arresteren, alsof Ik een misdadiger ben! Dagelijks was Ik bij u in de tempel, en toen hebt u geen vinger naar Me uitgestoken, maar dit is uw uur, nu toont de duisternis haar macht.’

We halen de tafel leeg en zingen intussen: *Als alles duister is* Lied 598

Als alles duister is
ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft
een vuur dat nooit meer dooft

■ **Vijfde lezing:** *Lucas 22*

Ze grepen Hem vast en voerden Hem weg, en brachten Hem naar het huis van de hogepriester. Petrus volgde hen op een afstand. Ze staken een vuur aan midden op de binnenplaats en gingen eromheen zitten; Petrus voegde zich bij hen. Een dienstmeisje zag hem bij het vuur zitten, keek hem strak aan en zei: ‘Die man hoorde er ook bij!’ Maar hij ontkende het: ‘Mens, ik ken Hem niet eens!’ Even later merkte een ander hem op en zei: ‘Jij bent ook een van hen!’ Maar Petrus zei: ‘Welnee man, helemaal niet.’ En ongeveer een uur later zei nog iemand met grote stelligheid: ‘Zeker, die man was ook in zijn gezelschap, hij komt immers ook uit Galilea.’ Maar Petrus zei: ‘Ik weet niet waar je het over hebt.’ En op datzelfde moment, terwijl hij nog sprak, kraaide er een haan. De Heer draaide zich om en keek Petrus aan, en toen herinnerde Petrus zich de woorden van de Heer: ‘Nog voor vannacht de haan gekraaid heeft zul je Mij driemaal verloochenen.’ Hij ging naar buiten en huilde bitter.

Gebeden

Zegen